

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

18 päivänä helmikuuta 2016*

Muutoksenhaku — Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Ydinaseiden levittämisen estäminen — Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistetut rajoittavat toimenpiteet — Iranilaisen pankin varojen jäädyttäminen — Perusteluvollisuus — Toimen antamismenettely — Ilmeinen arviointivirhe

Asiassa C-176/13 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 9.4.2013,

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Boelaert ja M. Bishop,

valittajana,

jota tukee

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehinään L. Christie ja S. Behzadi-Spencer, avustajanaan barrister S. Lee,

ja jossa valittajien vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Bank Mellat, kotipaikka Teheran (Iran), edustajinaan M. Brindle, QC, barrister R. Blakeley, barrister V. Zaiwalla, solicitor Z. Burbeza, solicitor P. Reddy, solicitor S. Zaiwalla ja solicitor F. Zaiwalla,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan komissio, asiamiehinään D. Gauci ja M. Konstantinidis, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit D. Šváby, A. Rosas (esittelevä tuomari), E. Juhász ja C. Vajda,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Carrasco Marco,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.9.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.2.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan unionin neuvosto vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 29.1.2013 antaman tuomion Bank Mellat v. neuvosto (T-496/10, EU:T:2013:39; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla on kumottu Bank Mellatia koskevin osin
 - Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta 26.7.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/413/YUTP (EUVL L 195, s. 39 ja oikaisu EUVL L 197, s. 19) liitteessä II olevan B taulukon 4 kohta
 - Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 26.7.2010 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 668/2010 (EUVL L 195, s. 25) liitteessä olevan B taulukon 2 kohta
 - päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/644/YUTP (EUVL L 281, s. 81) liitteessä olevan I osan B taulukon 4 kohta
 - Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EY) N:o 423/2007 kumoamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 961/2010 (EUVL L 281, s. 1) liitteessä VIII olevan B taulukon 4 kohta
 - päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 1.12.2011 annettu neuvoston päätös 2011/783/YUTP (EUVL L 319, s. 71)
 - asetuksen N:o 961/2010 täytäntöönpanosta 1.12.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1245/2011 (EUVL L 319, s. 11)
 - Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 267/2012 (EUVL L 88, s. 1) liitteessä IX olevan I osan B taulukon 4 kohta

siltä osin kuin Bank Mellatin nimi on merkitty niiden henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon, joihin sovelletaan näiden toimien (jäljempänä riidanalaiset toimet) mukaisia rajoittavia toimenpiteitä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja asian tausta

- 2 Koska Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto (jäljempänä turvallisuusneuvosto) oli huolissaan Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) pääsihteerin lukuisista kertomuksista ja IAEA:n hallintoneuvoston päätöslauselmista, jotka koskivat Iranin islamilaisen tasavallan ydinohjelmaa, se antoi 23.12.2006 päätöslauselman 1737 (2006), jonka 12 kohdassa, yhdessä päätöslauselman liitteen kanssa, luetellaan joukko henkilöitä ja yhteisöjä, jotka osallistuvat ydinaseiden levittämiseen ja joiden varat ja taloudelliset resurssit olisi jäädytettävä.
- 3 Päätöslauselman 1737 (2006) täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionissa neuvosto hyväksyi 27.2.2007 yhteisen kannan 2007/140/YUTP Irania koskevista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 61, s. 49).

- 4 Yhteisen kannan 2007/140 5 artiklan 1 kohdassa säädettiin tämän säännöksen a ja b alakohdassa lueteltujen henkilöiden ja yhteisöjen kaikkien varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä. Kyseisen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta koski päätöslauselman 1737 (2006) liitteessä nimettyjä henkilöitä ja yhteisöjä sekä muita turvallisuusneuvoston tai turvallisuusneuvoston komitean – joka on perustettu päätöslauselman 1737 (2006) 18 artiklan mukaisesti – nimeämiä henkilöitä ja yhteisöjä. Luettelo näistä henkilöistä ja yhteisöistä oli yhteisen kannan 2007/140 liitteessä I. Mainitun 5 artiklan 1 kohdan b alakohta sisältää henkilöt ja yhteisöt, joita ei mainita liitteessä I ja jotka muun muassa osallistuvat ydinalan toimiin, joihin liittyy joukkotuhoukseiden leviämisen vaara Iranin islamilaisessa tasavallassa tai joilla on suora yhteys tällaiseen toimintaan tai jotka antavat tukea tällaiselle toiminnalle. Luettelo näistä henkilöistä ja yhteisöistä oli mainitun yhteisen kannan liitteessä II.
- 5 Päätöslauselma 1737 (2006) pantiin Euroopan yhteisön toimivaltaan kuuluvin osin täytäntöön Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 19.4.2007 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 423/2007 (EUVL L 103, s. 1), joka annettiin EY 60 ja EY 301 artiklan nojalla ja joka koski yhteistä kantaa 2007/140 ja vastasi sitä sisällöltään olennaisin osin, sillä samojen yhteisöjen ja luonnollisten henkilöiden nimet mainitaan asetuksen liitteessä IV, joka koskee turvallisuusneuvoston tai pakotekomitean nimeämiä henkilöitä, yhteisöjä ja elimiä, ja liitteessä V, joka koskee muita kuin liitteessä IV mainittuja henkilöitä, yhteisöjä ja elimiä.
- 6 Asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettiin seuraavaa:
- ”Kaikki liitteessä V luetelluille henkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit jäädytetään. Liitteeseen V sisältyvät luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet, jotka eivät kuulu liitteen IV soveltamisalaan ja joista on yhteisen kannan 2007/140/YUTP 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti todettu, että ne
- a) ovat mukana Iranin harjoittamassa joukkotuhoukseiden leviämistä edistävässä ydinenergia-alan toiminnassa taikka osallistuvat siihen suoraan tai tukevat sitä – –”
- 7 Todettuaan, että Iranin islamilainen tasavalta jatkoi ydinmateriaalin rikastamiseen liittyvää toimintaansa eikä tehnyt yhteistyötä IAEA:n kanssa, turvallisuusneuvosto antoi 3.3.2008 päätöslauselman 1803 (2008). Tämän päätöslauselman 10 kohdassa turvallisuusneuvosto toteaa seuraavaa:
- ”*Kehotetaan* kaikkia valtioita tarkkailemaan alueellaan olevien rahalaitosten toimia kaikkien sellaisten pankkien kanssa, joiden kotipaikka on Iranissa, erityisesti Melli- ja Saderat-nimisten pankkien kanssa, ja näiden ulkomailla sijaitsevien konttoreiden ja tytäryhtiöiden kanssa, sen välttämiseksi, että tällaiset toimet edistäisivät joukkotuhoukseiden leviämistä tai ydinasejärjestelmien kehittämistä, kuten päätöslauselmassa 1737 (2006) on todettu.”
- 8 Turvallisuusneuvosto toteutti 9.6.2010 antamallaan päätöslauselmalla 1929 (2010) ankarampia toimenpiteitä ja päätti muun muassa eri rahoitusyksiköiden varojen jäädyttämisestä. Mainitun päätöslauselman 21 kohdassa turvallisuusneuvosto kehottaa valtioita ”estämään rahoituspalvelujen tarjoamisen, mukaan lukien vakuutus- ja jälleenvakuutuspalvelut, alueellaan tai varojen, muun omaisuuden tai taloudellisten resurssien siirron alueelleen, alueensa kautta tai alueeltaan käsin kansalaisilleen tai maansa lainkäyttövaltaansa kuuluville yhteisöille (ulkomaiset siviiliikkeet mukaan lukien) tai niiden alueella oleville henkilöille tai rahalaitoksille taikka tällaisten toimesta, jos niillä on käytettävissään olevien tietojen mukaan perusteltua syytä olettaa, että nämä palvelut, muu omaisuus tai muut resurssit voisivat edistää Iranin ydinalan toimia, joihin liittyy joukkotuhoukseiden leviämisen vaara, tai ydinasejärjestelmien kehittämistä, erityisesti niiden alueella olevien tai myöhemmin niiden alueella olevien tai lainkäyttövaltaan kuuluvien tai kuuluneiden ja näihin ohjelmiin tai toimintoihin liittyvien varojen, muun omaisuuden tai muiden taloudellisten resurssien jäädyttämisellä, ja kansallisten viranomaisensa määräysten ja lainsäädäntönsä mukaisesti harjoittamaan tehostettua valvontaa tällaisen toiminnan estämiseksi”.

- 9 Bank Mellat mainitaan päätöslauselman 1929 (2010) liitteessä I olevassa 6 kohdassa First East Export Bank plc:n (jäljempänä FEE) tähän liitteeseen merkitsemisen perusteluissa seuraavasti:

”Tämä pankki on Bank Mellatin omistuksessa tai määräysvallassa tai toimii sen puolesta. Bank Mellat on seitsemän viimeisen vuoden aikana mahdollistanut ydinase-, ohjus- ja puolustusohjelmiin osallistuneiden iranilaisten yhteisöjen suorittavan useiden satojen miljoonien dollarien varojensiiirtoja.”

- 10 Eurooppa-neuvosto korosti 17.6.2010 päivättyjen päätelmiensä liitteenä olevassa julkilausumassa, että se oli yhä enemmän huolissaan Iranin ydinohjelmasta, oli tyytyväinen turvallisuusneuvoston antamaan päätöslauselmaan 1929 (2010) ja pani merkille IAEA:n viimeisimmän 31.5.2010 päivätyn raportin sekä ilmoitti erityisesti rahoitusalaan koskevien uusien rajoittavien toimenpiteiden käyttöön ottamisesta.

- 11 Neuvosto pani julkilausuman täytäntöön 26.7.2010 annetulla päätöksellä 2010/413, jolla kumottiin yhteinen kanta 2007/140 ja toteutettiin yhteiseen kantaan nähden uusia rajoittavia toimenpiteitä. Päätöksen 2010/413 johdanto-osan 17–20 perustelukappaleessa, jotka koskevat rahoitustoimintaa, palautetaan mieleen turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1929 (2010) tekemät päätökset ja Eurooppa-neuvoston 17.6.2010 antama julkilausuma. Päätöksen 2010/413 2 luku koskee rahoitusalaan. Päätöksen 10 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jotta estetään rahoituspalvelujen tarjoaminen jäsenvaltioiden alueella tai sellaisten varojen, muun omaisuuden tai muiden resurssien, jotka saattaisivat edistää Iranin ydinalan toimia, joihin liittyy joukkotuhoaseiden leviämisen vaara, tai ydinasejärjestelmien kehittämistä, siirtäminen jäsenvaltioiden alueelle, jäsenvaltioiden alueen kautta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden kansalaisille tai jäsenvaltioiden lainkäyttövalan alaisille yhteisöille, ulkomaiset sivuliikkeet mukaan lukien, tai jäsenvaltioiden alueella oleskeleville henkilöille tai jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuuluville rahalaitoksille tai näiden toimesta, jäsenvaltioiden on valvottava tehostetusti lainkäyttövaltaansa kuuluvien rahalaitosten kaikkea toimintaa sellaisten pankkien kanssa, joiden kotipaikka on Iranissa, ja niiden konttorien, tytäryhtiöiden ja laitosten, jotka ovat niiden määräysvallassa, kanssa.

- 12 Päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdassa säädetään useiden henkilö- ja yhteisöryhmien varojen jäädyttämisestä. Kyseisen 20 artiklan 1 kohdan a alakohta koskee turvallisuusneuvoston nimeämiä henkilöitä ja yhteisöjä, joiden luettelo on päätöksen liitteessä I. Saman artiklan 1 kohdan b alakohdan kohteena puolestaan ovat ”henkilöt ja yhteisöt, jotka eivät sisälly liitteeseen I ja jotka osallistuvat Iranin ydinalan toimintaan, johon liittyy joukkotuhoaseiden leviämisen vaara, tai ydinasejärjestelmien kehittämiseen, tai joilla on välitön yhteys tällaiseen toimintaan tai jotka antavat tukea tällaiselle toiminnalle, myös osallistumalla kiellettyjen tuotteiden, tavaroiden, laitteiden, aineiden ja teknologian hankintaan, tai niiden puolesta tai johdolla toimivat henkilöt tai yhteisöt tai niiden omistuksessa tai määräysvallassa, myös laittomin keinoin, olevat yhteisöt, tai henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat avustaneet nimettyjä henkilöitä tai yhteisöjä päätöslauselmien 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ja 1929 (2010) määräysten tai tämän päätöksen säännösten kiertämisessä tai rikkomisessa, sekä muut IRGC:n ja IRISL:n vanhemmat jäsenet ja yhteisöt sekä niiden omistuksessa tai määräysvallassa olevat taikka niiden puolesta toimivat yhteisöt, joiden luettelo on liitteessä II”.

- 13 Päätöksen 2010/413 liitteessä II mainitaan useita rahoituslaitoksia tai tällaisten ryhmiä. Bank Mellat on merkitty tämän liitteen I osan B jakson 4 kohtaan. Perustelut ovat seuraavat:

”Bank Mellat on Iranin valtion omistama pankki. Bank Mellat osallistuu toimintaan, jolla tuetaan ja helpotetaan Iranin ydinohjelmia ja ballistisiin ohjuksiin liittyviä ohjelmia. Se on tarjonnut pankkipalveluja YK:n ja [unionin] luettelemille yhteisöille taikka näiden puolesta tai johdolla toimiville tai näiden omistuksessa tai määräysvallassa oleville yhteisöille. Se on – – turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1929 nimetyn [FEE:n] emopankki.”

- 14 Asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöön panemiseksi 26.7.2010 annettulla täytäntöönpanoasetuksella N:o 668/2010 Bank Mellatin nimi, joka mainittiin kyseisen täytäntöönpanoasetuksen liitteessä olevan I osan B jakson 2 kohdassa, lisättiin asetuksen N:o 423/2007 liitteessä V olevassa taulukossa I mainittujen oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon.
- 15 Perustelut Bank Mellatin merkitsemiselle mainittuun luettelon ovat melkein samat kuin päätöksessä 2010/413.
- 16 Neuvosto ilmoitti 27.7.2010 päivätyssä kirjeessä Bank Mellatille, että se oli merkitty päätöksen 2010/413 liitteessä II olevaan luetteloon ja asetuksen N:o 423/2007 liitteessä V olevaan luetteloon.
- 17 Bank Mellat pyysi 16.8. ja 24.8.2010 sekä 2.9. ja 9.9.2010 päivätyillä kirjeillä neuvostoa antamaan sille tiedoksi ne seikat, joiden perusteella neuvosto oli kohdistanut siihen rajoittavia toimenpiteitä.
- 18 Vastauksena Bank Mellatin pyyntöön saada tutustua asiakirjoihin neuvosto toimitti sille 13.9.2010 päivätyllä kirjeellä jäljennökset kahdesta jäsenvaltioiden tekemästä ehdotuksesta, jotka koskevat rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista. Neuvosto myös asetti Bank Mellatille 25.9.2010 päättyvän määräajan huomautusten esittämiseksi siihen kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä.
- 19 Päätöksen 2010/413 liite II on tarkistettu ja laadittu uudelleen 25.10.2010 annettulla päätöksellä 2010/644. Tämän päätöksen toisessa perustelukappaleessa neuvosto ilmoittaa ottaneensa huomioon niiden, joita asia koskee, sille esittämät huomautukset.
- 20 Bank Mellatin nimi sisällytettiin myös päätöksen 2010/413 liitteessä II, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, olevassa I taulukossa olevan yhteisöjen luettelon 4 kohtaan. Perusteluissa ei enää mainita, että kyseessä on valtion pankki, mutta muilta osin ne ovat samanlaiset kuin päätökseen 2010/413 sisältyvät perustelut.
- 21 Asetus N:o 423/2007 on kumottu ja korvattu 25.10.2010 annettulla asetuksella N:o 961/2010. Kyseisen asetuksen 16 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”Jäädytetään kaikki liitteessä VIII luetelluille henkilöille, yhteisöille ja elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit. Liitteessä VIII luetellaan luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet, – – joista on neuvoston päätöksen 2010/413/YUTP 20 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti todettu, että ne:
- a) osallistuvat tai ovat suoraan yhteydessä Iranin joukkotuhousoseiden leviämistä edistävään ydinenergia-alan toimintaan tai ydinasejärjestelmien kehittämiseen tai tukevat niitä, muun muassa osallistumalla kiellettyjen tuotteiden ja teknologian hankintaan, tai ovat tällaisen henkilön, yhteisön tai elimen omistuksessa tai määräysvallassa, myös silloin, kun tällainen omistus tai määräysvalta perustuu laittomiin keinoihin, tai toimivat niiden puolesta tai johdolla;
- b) ovat luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, jotka ovat auttaneet luettelossa olevaa henkilöä, yhteisöä tai elintä kiertämään tai rikkomaan tämän asetuksen säännöksiä, – – päätöstä 2010/413 – – tai – – päätöslauselmia 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ja 1929 (2010);
- –”
- 22 Neuvosto merkitsi Bank Mellatin nimen asetuksen N:o 961/2010 liitteessä VIII olevan B jaksossa olevan oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten luettelon 4 kohtaan. Tämän merkitsemisen perustelut ovat melkein samanlaiset kuin päätöksessä 2010/413 olevat, sellaisena kuin kyseinen päätös on muutettuna päätöksellä 2010/644.

- 23 Neuvosto antoi 31.5.2011 Bank Mellatille tiedoksi valituksenalaiseen tuomioon johtaneen kumoamiskanteen yhteydessä esitetyn vastauksen liitteenä 27.5.2011 päivätyin neuvoston asiakirjan, joka sisälsi otteen Bank Mellatin merkitsemistä rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon koskevasta kolmannelta ehdotuksesta (jäljempänä kolmas ehdotus).
- 24 Neuvosto päätti 1.12.2011 uudelleentarkastelun jälkeen tekemällään päätöksellä 2011/783 pitää Bank Mellatin päätöksen 2010/413 luettelossa sekä neuvoston täytäntöönpanoasetuksella N:o 1245/2011 pitää sen asetuksen N:o 961/2010 luettelossa.
- 25 Neuvosto viittasi Eurooppa-neuvoston 9.12.2011 esittämiin päätelmiin ja toteutti uusia toimenpiteitä päätöksen 2010/413 muuttamisesta 23.1.2012 annetulla päätöksellä 2012/35/YUTP (EUVL L 19, s. 22).
- 26 Se toteutti 23.3.2012 uusia toimenpiteitä asetuksella N:o 267/2012, jolla kumottiin ja korvattiin asetus N:o 961/2010. Asetuksen N:o 267/2012 23 artiklassa säädetään varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä. 23 artiklan 2 kohdassa säädetään siten seuraavaa:

”Jäädyytetään kaikki liitteessä IX luetelluille henkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit. Liitteessä IX luetellaan luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet, joista on [pätöksen 2010/413] 20 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti todettu, että ne:

- a) osallistuvat tai ovat suoraan yhteydessä Iranin joukkotuhousoseiden leviämistä edistävään ydinenergia-alan toimintaan tai ydinasejärjestelmien kehittämiseen tai tukevat niitä, muun muassa osallistumalla kiellettyjen tuotteiden ja teknologian hankintaan, tai ovat tällaisen henkilön, yhteisön tai elimen omistuksessa tai määräysvallassa, myös silloin, kun tällainen omistus tai määräysvalta perustuu laittomiin keinoihin, tai toimivat niiden puolesta tai johdolla;
- b) ovat luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, jotka ovat auttaneet luettelossa olevaa henkilöä, yhteisöä tai elintä kiertämään tai rikkomaan tämän asetuksen säännöksiä, – – päätöstä 2010/413 – – tai – – päätöslausemia 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) ja 1929 (2010);
- –
- d) ovat muita henkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, jotka antavat Iranin hallitukselle esimerkiksi rahoitus-, logistista ja aineellista tukea, ja näitä lähellä olevia henkilöitä ja yhteisöjä;
- –”

- 27 Bank Mellat on merkitty asetuksen N:o 267/2012 liitteessä IX olevan I osan B taulukon 4 kohtaan. Tämän merkitsemisen perustelut ovat melkein samanlaiset kuin päätöksessä 2010/413 olevat, sellaisena kuin kyseinen päätös on muutettuna päätöksellä 2010/644.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 28 Bank Mellat nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 7.10.2010 toimittamallaan kannekirjelmällä kumoamiskanteen päätöksestä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksesta N:o 668/2010. Sen jälkeen se laajensi vaatimuksiaan vaatien myös päätöksen 2010/644, asetuksen N:o 961/2010, päätöksen 2011/783, täytäntöönpanoasetuksen N:o 1245/2011 ja asetuksen N:o 267/2012 kumoamista sitä koskevin osin.
- 29 Aluksi unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi sekä neuvoston että komission väitteet siitä, ettei Bank Mellatilla ollut oikeutta vedota perusoikeuksiin liittyviin suojaan ja takeisiin.

- 30 Tämän jälkeen se tutki Bank Mellatin kanteen. Se vetosi kolmeen kanneperusteeseen. Ensimmäinen kanneperuste koski perusteluvollisuuden laiminlyöntiä sekä puolustautumisoikeuksien ja tehokkaan oikeussuojan loukkaamista. Toinen kanneperuste koski ilmeistä arviointivirhettä Bank Mellatia koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisessa. Kolmas kanneperuste koski sen omaisuudensuojan sekä suhteellisuusperiaatteen loukkaamista.
- 31 Perusteluvollisuuden laiminlyöntiä sekä Bank Mellatin puolustautumisoikeuksien ja sen tehokkaan oikeussuojan loukkaamista koskevan ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin tutki kunkin riidanalaisiin toimiin ja rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisedotuksiin sisältyvän Bank Mellatia koskevan perusteen. Se katsoi, että neuvosto oli laiminlyönyt perusteluvollisuuttaan tiettyjen perusteiden osalta, koska ne eivät olleet täsmällisiä. Tämän puuttuvan täsmällisyyden vuoksi myös Bank Mellatin oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan oli loukattu näiden perusteluiden osalta. Tätä oikeutta oli lisäksi loukattu päätöksen 2010/413, täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010, päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 osalta, koska rajoittavien toimenpiteiden kolmas toteuttamisedotus oli annettu tiedoksi myöhässä. Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 tarkasteluun liittyi virhe, koska asiakirja-aineisto ei sisältänyt mitään viitettä siitä, että neuvosto olisi tarkastanut Bank Mellatia koskevien seikkojen merkityksellisyyden ja perusteltavuuden. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi ensimmäisen kanneperusteen päätöksen 2010/413, täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010, päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 osalta.
- 32 Unionin yleinen tuomioistuin tutki tämän jälkeen toisen kanneperusteen, joka koski ilmeistä arviointivirhettä Bank Mellatiin kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisessa. Tämä tutkinta koski perusteita, joita pidettiin riittävän täsmällisinä ja joilla ei laiminlyöty perusteluvollisuutta. Koska mikään neuvoston Bank Mellatia vastaan esittämistä perusteista ei oikeuttanut sitä koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista, unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi toisen kanneperusteen ja kumosi riidanalaiset toimet sitä koskevin osin ilman, että oli tarpeen tutkia suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevaa kolmatta kanneperustetta.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 33 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion
 - ratkaisee oikeusriidan lopullisesti ja hylkää Bank Mellatin riidanalaisista toimista nostaman kanteen
 - velvoittaa Bank Mellatin korvaamaan neuvostolle ensimmäisessä oikeusasteessa ja nyt vireillä olevassa muutoksenhakumenettelyssä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.
- 34 Bank Mellat vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 35 Komissio tukee kaikkia neuvoston valituksessaan esittämiä vaatimuksia.
- 36 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta vaatii unionin tuomioistuinta hyväksymään valituksen, kumoamaan valituksenalaisen tuomion sekä hylkäämään Bank Mellatin riidanalaisista toimista nostaman kanteen.

Muutoksenhaku

Valitusta koskeva oikeudenkäyntiväite

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 37 Bank Mellat väittää, että valitus on tehty määräajan jälkeen. Se väittää, että unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä säädettyjä pitkiä etäisyyksiä koskevia määräaikoja ei sovelleta, koska neuvosto ei ole kaukana unionin tuomioistuimesta, koska se kommunikoi sen kanssa sähköisesti.
- 38 Neuvosto muistuttaa työjärjestyksen 51 artiklasta, jonka mukaan etäisyyteen perustuvat määräajat ovat kiinteitä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 39 Kuten julkisasiamies korostaa ratkaisuehdotuksensa 32 ja 33 kohdassa, vaikka työjärjestyksen 51 artiklassa säädettyjä määräaikoja kuvaava terminologia muistuttaa siitä, että näiden määräaikojen tarkoituksena oli kompensoida postipalvelujen vaatima aika unionin tuomioistuimen etäisyyden vuoksi, nämä määräajat ovat 28.11.2000 tehdyistä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen muutoksista (EYVL L 322, s. 1) lähtien kiinteitä määräaikoja (ks. vastaavasti tuomio Gbagbo ym.v. neuvosto, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, 63 kohta).
- 40 Tästä seuraa, että työjärjestyksen 51 artiklaa on sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa, vaikka neuvosto kommunikoi unionin tuomioistuimen kanssa sähköisesti. Näin ollen valitus oli tehty säädetyssä määräajassa ja oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Asiakysymys

- 41 Neuvosto väittää, että valituksenalainen tuomio sisältää useita oikeudellisia virheitä.

Perusoikeuksien loukkaamisesta esitettyjä perusteita koskeva oikeudenkäyntiväite

– Valituksenalainen tuomio

- 42 Valituksenalaisen tuomion 46 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt sekä neuvoston että komission väitteen siitä, ettei Bank Mellatilla ollut oikeutta vedota perusoikeuksiin liittyvään suojeluun ja takeisiin. Se on katsonut kyseisen tuomion 41 kohdassa, että unionin oikeudessa ei ole sääntöä, jolla estettäisiin oikeushenkilöitä, jotka ovat kolmannen valtion ilmentymiä, vetoamasta perusoikeuksiin liittyviin suojeluun ja takeisiin, ja mainitun tuomion 42 kohdassa, että joka tapauksessa oli todettava, etteivät neuvosto ja komissio olleet esittäneet seikkoja, joiden perusteella olisi voitu osoittaa, että Bank Mellat tosiasiallisesti oli Iranin valtion ilmentymä.

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 43 Neuvosto kritisoi ensinnäkin valituksenalaisen tuomion 35–41 kohtaa. Se katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että vaikka todettaisiin Bank Mellatin olevan Iranin valtion ilmentymä, se voisi vedota unionin tuomioistuimissa perusoikeuksiin liittyviin suojeluun ja takeisiin.

- 44 Neuvosto vetoaa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 34 artiklaan, jonka mukaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ei tutki valtiollisten elinten ja samankaltaisten yksiköiden valituksia, ja muihin vastaaviin määräyksiin, kuten ihmisoikeuksista 22.11.1969 tehdyn amerikkalaisen yleissopimuksen 44 artiklaan. Ratio legis on, että valtiolla ei ole perusoikeuksia. Vaikka unionin perussopimukset ja Euroopan unionin perusoikeuskirja eivät sisälläkään Euroopan ihmisoikeussopimuksen 34 artiklan kaltaisia määräyksiä, samaa periaatetta on sovellettava.
- 45 Neuvosto katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on myös tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, ettei minkään seikan perusteella voitu katsoa, että Bank Mellat muodostaa valtiollisen elimen. Tältä osin neuvosto mainitsee
- Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön, jonka mukaan on tarpeen tutkia huolella jokainen tosiseikka ja oikeudellisia seikkoja koskeva asiayhteys sen määrittämiseksi, onko yksikkö valtiollinen elin tai yksikkö vai muu kuin valtiollinen elin
 - YK:n kansainvälisen oikeuden toimikunnan työt ja erityisesti valtioiden ja niiden omaisuuden lainkäytöllisestä koskemattomuudesta 2.12.2004 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 2 artiklan b alakohtaa koskevat huomautukset, joiden mukaan käsite ”valtion elimet tai laitokset tai muut yhteisöt” voi kattaa valtionyhtiöt tai muut valtion perustamat liiketoimintaa harjoittavat yhteisöt, ja
 - unionin tuomioistuimen valtioneuvotusta koskevan oikeuskäytännön (tuomio Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 55 kohta).
- 46 Neuvoston mukaan unionin yleinen tuomioistuin on siis virheellisesti katsonut, että koska Bank Mellat harjoittaa yleisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvaa liiketoimintaa, sitä ei voida luokitella ”julkiseksi palveluksi”, vaikka se onkin välttämätöntä valtion talouden toiminnan kannalta. Unionin yleinen tuomioistuin ei myöskään ole neuvoston mukaan ottanut asianmukaisesti huomioon sitä vaikutusvaltaa, joka Iranin hallituksella on Bank Mellatiin, koska tämä valtio omistaa kyseisestä pankista 20 prosenttia ja muu osakkuus on hajautettu.
- 47 Bank Mellat kiistää neuvoston väitteet.
- Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta
- 48 On todettava, että Bank Mellatin nostama kanne liittyy SEUT 275 artiklan toiseen kohtaan (tuomio neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 50 kohta).
- 49 Bank Mellat vetoaa kanneperusteisiin, jotka koskevat sen puolustautumisoikeuksien ja sen tehokkaan oikeussuojan loukkaamista. Tällaisiin oikeuksiin voi vedota jokainen luonnollinen henkilö tai yksikkö, joka nostaa kanteen unionin tuomioistuimissa.
- 50 Sama pätee kanneperusteisiin, jotka koskevat toimen perusteluvollisuuden laiminlyöntiä koskevan kaltaisen olennaisen menettelymääräyksen rikkomista.
- 51 Kanneperusteista, jotka koskevat ilmeistä arviointivirhettä tai yleisen suhteellisuusperiaatteen loukkaamista, on todettava, että valtiollisen yksikön mahdollisuus vedota niihin on kysymys, joka liittyy oikeusriidan asiakysymykseen (tuomio neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 51 kohta).

- 52 Näiden seikkojen perusteella on hylättävä neuvoston valitusperuste ilman, että olisi tarpeen tutkia väitettä, joka koskee unionin yleisen tuomioistuimen virhettä, kun se on katsonut, ettei ollut osoitettu, että Bank Mellat oli valtiollinen yksikkö, koska tämä väite on tehoton.

Perusteluvollisuus, puolustautumisoikeudet, oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan ja oikeus saada tutustua asiakirjoihin

– Valituksenalainen tuomio

- 53 Unionin yleinen tuomioistuin on muistuttanut valituksenalaisen tuomion 49–51 kohdassa SEUT 296 artiklan toisessa kohdassa määrättyä toimien perusteluvollisuutta koskevasta oikeuskäytännöstä. Kyseisen tuomion 52–55 kohdassa se on tuonut esiin puolustautumisoikeuksia ja sitä velvollisuutta koskevan oikeuskäytännön, että asianomaiselle yhteisölle annetaan tiedoksi ne seikat, joita on käytetty sitä vastaan, jotta se voi esittää tehokkaasti kantansa kyseisistä seikoista.

- 54 Valituksenalaisen tuomion 62 ja 63 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on todennut, että arvioitaessa sitä, onko asiassa noudatettu perusteluvollisuutta ja velvollisuutta antaa Bank Mellatille tiedoksi sitä vastaan käytetyt seikat, huomioon on otettava riidanalaisissa toimissa esitettyjen perusteiden lisäksi neuvoston Bank Mellatille 13.9.2010 päivätyllä kirjeellä tiedoksi antamat kaksi ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä kolmas ehdotus, joka on liitteenä neuvoston 31.5.2011 jättämässä vastauksessa. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan nämä ehdotukset on esitetty jäsenvaltioiden delegaatioille Bank Mellatia koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä ja ne ovat näin ollen seikkoja, joihin mainitut toimenpiteet ovat perustuneet.

- 55 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa seuraavaa:

” – pitää paikkansa, että kolmas ehdotus annettiin [Bank Mellatille] tiedoksi sen jälkeen, kun kanne oli nostettu ja kannevaatimuksia oli muutettu päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 antamisen johdosta. Näin ollen tällä ehdotuksella ei voida pätevästi täydentää päätöksen 2010/413, täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010, päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 perusteluja. Se voidaan sitä vastoin ottaa huomioon arvioitaessa myöhempien toimien, eli päätöksen 2011/783, täytäntöönpanoasetuksen N:o 1245/2011 ja asetuksen N:o 267/2012, laillisuutta.”

- 56 Unionin yleinen tuomioistuin on tutkinut valituksenalaisen tuomion 66–76 kohdassa kunkin riidanalaisiin toimiin ja rajoittavien toimenpiteiden toteuttamishdotuksiin sisältyvän perusteen. Valituksenalaisen tuomion 66–69 kohta kuuluvat seuraavasti:

”66 Riidanalaisissa toimissa mainitaan seuraavat neljä [Bank Mellatia] koskevaa perustetta:

- päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 mukaan [Bank Mellat] on valtion omistama pankki (jäljempänä ensimmäinen peruste)
- [Bank Mellat] osallistuu toimintaan, jolla tuetaan ja helpotetaan Iranin ydinohjelmia ja ballistisiin ohjuksiin liittyviä ohjelmia (jäljempänä toinen peruste)
- [Bank Mellat] tarjoaa pankkipalveluja YK:n ja [unionin] luettelemille yhteisöille taikka näiden puolesta tai johdolla toimiville tai näiden omistuksessa tai määräysvallassa oleville yhteisöille (jäljempänä kolmas peruste)
- [Bank Mellat] on – – päätöslauselmassa 1929 (2010) nimetyn [FEE:n] emopankki (jäljempänä neljäs peruste).

- 67 Ensimmäisessä 13.9.2010 tiedoksiannetuista kahdesta rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista koskevasta ehdotuksesta toistetaan osittain riidanalaisissa toimissa esitetty toinen peruste. Ehdotuksessa esitetään lisäksi seuraavat perusteet:
- [Bank Mellat] tarjoaa pankkipalveluja – – turvallisuusneuvoston toteuttamien rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleville Iranin atomienergiajärjestölle (jäljempänä AEOI) ja Novin Energy Companylle (jäljempänä Novin) (jäljempänä viides peruste)
 - [Bank Mellat] hoitaa Aerospace Industries Organizationin korkeiden vastuuhenkilöiden ja erään Iranin hankinnoista vastaavan henkilön tilejä (jäljempänä kuudes peruste).
- 68 Toisessa 13.9.2010 tiedoksiannetussa ehdotuksessa toistetaan olennaisilta osin riidanalaisissa toimissa esitetyt perustelut. Ehdotuksessa esitetään yksi uusi peruste, jonka mukaan [Bank Mellat] on helpottanut useiden miljoonien dollarien siirtoja Iranin ydinohjelmaan ainakin vuodesta 2003 lähtien (jäljempänä seitsemäs peruste).
- 69 Vastauksen liitteenä olevassa kolmannessa ehdotuksessa rajoittavien toimien toteuttamiseksi ei ole seikkoja, jotka eivät jo sisältyisi riidanalaisiin toimiin ja 13.9.2010 tiedoksiannettuihin kahteen ehdotukseen.”
- 57 Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut 77 kohdassa, että neuvosto on laiminlyönyt perusteluvollisuutta ja velvollisuutta antaa Bank Mellatille tiedoksi sitä vastaan käytetyt seikat toisen, kolmannen, kuudennen ja seitsemännen perusteen osalta mutta että näitä velvollisuuksia on sitä vastoin noudatettu muiden perusteiden osalta.
- 58 Asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden osalta unionin yleinen tuomioistuin on huomauttanut valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa, ettei oikeudenkäyntiaineistosta ilmene, että neuvosto olisi riidanalaisia toimia toteuttaessaan käyttänyt perustana muita seikkoja kuin jäsenvaltioiden esittämää kolmea ehdotusta Bank Mellatiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä. Se on todennut kuitenkin kyseisen tuomion 82 kohdassa, että kolmas ehdotus annettiin Bank Mellatille tiedoksi vasta neuvoston vastauksen liitteessä eli sen määräajan päätyttyä, jonka neuvosto oli Bank Mellatille asettanut huomautusten esittämiseksi päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 antamisesta, sekä kanteen nostamisen ja päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 antamisen jälkeen.
- 59 Mainitun tuomion 84 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt neuvoston väitteen siitä, että se oli antanut tiedoksi tämän ehdotuksen heti, kun se oli saanut sen esittäneen jäsenvaltion suostumuksen. Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että jos neuvoston aikomuksena on käyttää arviointinsa perustana jäsenvaltion esittämiä seikkoja rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi jonkin yhteisön suhteen, sen on ennen toimenpiteiden toteuttamista varmistuttava siitä, että kyseessä olevat seikat voidaan antaa tiedoksi yhteisölle riittävän ajoissa, jotta se voi tehokkaasti esittää kantansa asiasta. Saman tuomion 85 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt, että neuvosto ei ole antanut Bank Mellatille mahdollisuutta tutustua sitä koskevan asiakirja-aineiston tähän seikkaan riittävän ajoissa, ja se on näin ollen loukannut Bank Mellatin puolustautumisoikeuksia.
- 60 Bank Mellatin mahdollisuudesta esittää tehokkaasti kantansa unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 89 kohdassa katsonut, että Bank Mellat on voinut esittää tehokkaasti kantansa lukuun ottamatta yhtäältä neuvoston esittämiä toista, kolmatta, kuudetta ja seitsemättä perustetta, jotka ovat kohtuuttoman ylimalkaisia, ja toisaalta neuvoston vastauksen liitteessä ollutta ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi, koska Bank Mellatilla ei ollut tätä ehdotusta käytettävissään päivänä, jona se esitti huomautuksia.

- 61 Valituksenalaisen tuomion 90 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että neuvoston kirjeistä ilmeni, että se oli ottanut huomioon Bank Mellatin huomautukset. Tämän tuomion 91 kohdassa se on todennut muun muassa, että neuvosto on oikaissut Bank Mellatin riitauttaman maininnan siitä, että Bank Mellat oli valtion omistama pankki.
- 62 Valituksenalaisen tuomion 96 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että Bank Mellatin oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan on loukattu neuvoston esittämällä luonteeltaan ylimalkaisilla toisella, kolmannella, kuudennella ja seitsemännellä perusteella ja sillä, että yksi ehdotus rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi oli esitetty liian myöhään. Sitä vastoin tätä oikeutta ei ole loukattu neuvoston esittämän ensimmäisen, neljännen ja viidennen perusteen osalta.

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 63 Ensimmäiseksi neuvosto katsoo otsikolla ”Perusteluvelvollisuus”, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen arvioidessaan kutakin perustetta erikseen sen sijaan, että se olisi tarkastellut niitä yhtenä kokonaisuutena. Nämä perustelut ovat selvästi sidoksissa toisiinsa. Erityisesti kolmas peruste on tarkempi kuvaus toisessa perusteessa mainitusta menettelystä. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti todennut valituksenalaisen tuomion 73 kohdassa, että näissä kahdessa perusteessa ”ei täsmennetä toimintaa, josta [Bank Mellatia] moititaan”. Vaikka kyseisessä kolmannessa perusteessa ei mainittu Yhdistyneiden kansakuntien ja unionin luetteloihin merkittyjen niiden yhteisöjen nimiä, joille Bank Mellat tarjoaa pankkipalveluja, se olisi voinut verrata mainittuja yhteisöjä asiakasluetteloihinsa ja kiistää mainitun perusteen siinä tapauksessa, että mikään sen asiakkaista ei olisi ollut Yhdistyneiden kansakuntien tai unionin luetteloissa.
- 64 Jäsenvaltion esittämään merkitsemisehdotukseen, jossa mainitaan Bank Mellatin hoitavan Aerospace Industries Organizationin korkeiden vastuuhenkilöiden ja erään hankinnoista vastaavan henkilön tilejä, sisältyvän kuudennen perusteen osalta neuvosto katsoo unionin yleisen tuomioistuimen todenneen virheellisesti, ettei se ollut riittävän yksityiskohtainen. Koska pankin asiakastiedot sisältävät asiakkaiden työnantajien nimen, Bank Mellat olisi voinut varmistaa, työskentelikö joku asiakkaista kyseisessä järjestössä tai hankinnoista vastaavana henkilönä. Tämä peruste vastaa siten oikeuskäytännössä määriteltyjä vaatimuksia, koska siinä annetaan riittävästi tietoja sen määrittämiseksi, olivatko riidanalaiset toimet perusteltuja.
- 65 Komissio väittää, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 77 kohdassa esittämä kanta, jonka mukaan kumoamiskanne on perusteltu tiettyjen perusteiden osalta muttei kaikkien, ei ole puolustettavissa. Neuvoston ei voida katsoa laiminlyöneen perustelu- ja tiedonantovelvollisuuttaan Bank Mellatiin nähden kunkin perusteen osalta erikseen.
- 66 Yhdistynyt kuningaskunta kiistää väliintulokirjelmässään myös unionin yleisen tuomioistuimen päätelmän siitä, että toinen peruste olisi liian ylimalkainen, sillä tätä perustetta on luettava yhdessä sitä seuraavien perusteiden kanssa.
- 67 Toiseksi neuvosto riitauttaa otsikolla ”Oikeus tutustua asiakirjoihin” unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa esittämän näkemyksen siitä, että ”arvioitaessa sitä, onko asiassa noudatettu perusteluvelvollisuutta ja velvollisuutta antaa kyseessä olevalle yhteisölle tiedoksi sitä vastaan puhuvat seikat, huomioon on otettava riidanalaisissa toimissa esitettyjen perusteiden lisäksi neuvoston [Bank Mellatille] tiedoksi antamat kolme ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi”.
- 68 Neuvosto väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut väärin valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa mainitsemaansa oikeuskäytäntöä, joka on vahvistettu ensimmäisten terrorismia koskevien asioiden yhteydessä, kun ei ollut esitetty mitään perustetta, jolla voitaisiin oikeuttaa rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon merkitseminen, ja kun

näissä olosuhteissa ilmaiset ”perusteet” ja ”seikat” olivat keskenään vaihdettavissa. Nyt käsiteltävässä asiassa toimet sisälsivät perusteet, eikä siten mikään oikeuttanut sellaisten rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisedotusten tiedoksiantamista, jotka eivät missään tapauksessa sisältäneet mitään lisäarvoa.

- 69 Neuvoston perustelujen yhteenvetoon sisällyttämiä seikkoja ei myöskään tarvinnut antaa erikseen tiedoksi, koska ei voida olettaa viran puolesta, että neuvosto on käyttänyt niitä perusteina ja näyttönä. Neuvoston mukaan unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa mainitsemaansa oikeuskäytäntöä, jonka mukaan silloin, kun perusteet ovat riittävän täsmälliset, neuvoston on ainoastaan asianomaisen pyynnöstä annettava oikeus tutustua kaikkiin hallinnollisiin asiakirjoihin, jotka eivät ole luottamuksellisia ja jotka koskevat kyseessä olevaa toimenpidettä (tuomio *Bank Melli Iran v. neuvosto*, T-390/08, EU:T:2009:401, 97 kohta).
- 70 Yhdistynyt kuningaskunta viittaa tuomion komissio ym. v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111 kohtaan ja väittää, että rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luettelon osalta on annettava tiedoksi vain yhteenveto neuvoston tällaisiin luetteloihin merkitsemiselle antamista perusteista eikä kyseisten yhteisöjen merkitsemistä koskevia ehdotuksia.
- 71 Bank Mellat yhtyy unionin yleisen tuomioistuimen perusteluihin. Se väittää, etteivät toinen ja kolmas peruste ole yhdessäkään tutkittuina riittävän täsmällisiä, koska väitetysti täsmällisempi kolmas peruste on perustellusti luokiteltu ”kohtuuttoman ylimalkaiseksi”. Bank Mellat väittää kuudennesta perusteesta, ettei neuvosto esitä mitään näyttöä väitteelle, jonka mukaan pankin asiakkaita koskeva asiakirja-aineisto sisälsi niiden työnantajan nimen. Seitsemättä perustetta neuvosto ei puolusta valituksen yhteydessä.
- 72 Bank Mellat väittää, että neuvostolla oli velvollisuus toimittaa mainittuihin luetteloihin merkitsemistä koskevat ehdotukset merkitsemispäivänä tai vähän sen jälkeen, koska kyseessä oli asiakirja-aineiston ainoa näyttö. Neuvoston väitteeseen, jonka mukaan Bank Mellatille ei ollut mitään hyötyä näiden merkitsemisedotusten saamisesta, Bank Mellat vastaa, ettei ole neuvoston tehtävä arvioida asiakirja-aineistoon kuuluvia seikkoja, jotka voivat olla kantajalle keskeisiä. Se, että neuvoston sallitaan valita huomioon otettavat asiakirja-aineiston seikat, on puolustautumisoikeuksien vastaista.
- 73 Bank Mellat kiistää väitteen, jonka mukaan tuomiosta *Bank Melli Iran v. neuvosto* (T-390/08, EU:T:2009:401) alkunsa saanutta oikeuskäytäntöä olisi pitänyt soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, koska sillä ei ollut käytettävissään riittävän täsmällisiä tietoja, joiden perusteella se olisi voinut tehokkaasti tuoda esiin kantansa sitä vastaan käytetyistä seikoista. Se korostaa, että sekä unionin yleinen tuomioistuin että neuvosto ovat tukeutuneet siihen, että rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon merkitsemistä koskevat ehdotukset ovat näyttöä, vaikkei näin ollut.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 74 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianomaiselle vastaisen toimen perusteluvollisuuden, joka liittyy läheisesti puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteeseen, tarkoituksena on yhtäältä antaa asianomaiselle riittävät tiedot sen arvioimiseksi, onko toimi asianmukainen vai onko siinä mahdollisesti sellainen virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa unionin tuomioistuimissa, ja toisaalta antaa unionin tuomioistuimille mahdollisuus valvoa toimen laillisuutta (ks. tuomio *neuvosto v. Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 75 SEUT 296 artiklan mukainen perusteluvollisuus määräytyy kyseisen toimen luonteen ja sen asiayhteyden mukaan, jossa se on annettu. Perusteluvollisuutta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille toimi on osoitettu, tai muilla henkilöillä, joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja

- oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa, ovatko perustelut riittäviä, on otettava huomioon niiden sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. tuomio neuvosto v. Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Henkilölle vastainen toimi on silloin riittävästi perusteltu, kun se on toteutettu asianomaisen tuntemassa asiayhteydessä, jonka perusteella asianomainen voi ymmärtää häntä koskevan toimenpiteen ulottuvuuden (tuomio neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 71 kohta).
- 76 Rajoittavien toimenpiteiden osalta SEUT 296 artiklassa määrätty perusteluvollisuus ei ulotu niin pitkälle, että siinä veloitettaisiin vastaamaan yksityiskohtaisesti kyseisen henkilön esittämiin huomautuksiin, mutta se edellyttää kaikissa olosuhteissa ja myös silloin, kun unionin toimen perustelut vastaavat kansainvälisen elimen esittämiä perusteita, että perusteluissa eritellään yksilökohtaiset, erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella henkilöön on toimivaltaisten viranomaisten mielestä kohdistettava tällaisia toimenpiteitä. Unionin tuomioistuinten on näin ollen muun muassa tutkittava, ovatko esitetyt perusteet riittävän tarkkoja ja konkreettisia (ks. vastaavasti tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116 ja 118 kohta).
- 77 Nyt käsiteltävässä asiassa tutkiessaan toista ja kolmatta perustetta unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä, koska neuvosto ei ole väittänyt sille, että näitä perusteita olisi luettava yhdessä.
- 78 Vaikka oletettaisiinkin, että mainittu kolmas peruste olisi pitänyt ymmärtää siten, että sillä selitetään toisella perusteella moitittua toimintaa, kuten neuvosto väittää, mainittujen perusteiden lukeminen yhdessä ei missään tapauksessa anna Bank Mellatille mahdollisuutta saada tietää konkreettisesti, mitä pankkipalveluja se on tarjonnut ”YK:n ja [unionin] luettelemille” yhteisöille tai ”näiden puolesta tai johdolla toimiville tai näiden omistuksessa tai määräysvallassa oleville” yhteisöille. Näissä olosuhteissa unionin yleistä tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se on päätellyt valituksenalaisen tuomion 73 kohdassa, että toinen ja kolmas mainittuihin luetteloihin merkitsemistä koskeva peruste ovat liian ylimalkaisia.
- 79 Unionin yleinen tuomioistuin on myös perustellusti todennut valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa, ettei kuudes peruste ollut riittävän täsmällinen, koska siinä ei yksilöity henkilöitä, joiden tilejä Bank Mellat hoiti.
- 80 Toisin kuin neuvosto väittää valituksessaan, Bank Mellatin tehtävä ei ole varojen jäädyttämistoimenpiteiden toteuttamista koskevassa menettelyssä vertailla puolustukseen asiakasluetteloitaan Yhdistyneiden kansakuntien ja unionin luetteloissa olevien yhteisöjen nimiin taikka tarkistaa, oliko joku sen asiakkaista Aerospace Industries Organizationin palveluksessa.
- 81 Tällainen tulos olisi ristiriidassa tämän tuomion 76 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kanssa; siinä edellytetään, että toimen perusteluissa yksilöidään ne yksilökohtaiset, erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että kyseessä olevaan henkilöön on kohdistettava rajoittavia toimenpiteitä.
- 82 Lopuksi oikeudesta saada tutustua asiakirja-aineistoon unionin yleinen tuomioistuin on todennut perustellusti valituksenalaisen tuomion 84, 85 ja 105 kohdassa, että neuvostolla oli velvollisuus varmistaa ennen rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista, että Bank Mellatia vastaan käytetyt seikat voitiin antaa sille tiedoksi riittävän ajoissa, jotta se voi tehokkaasti esittää kantansa asiasta, ja että neuvoston vastauksen liitteenä olleen kolmannen ehdotuksen tiedoksi antaminen myöhässä loukkasi Bank Mellatin puolustautumisoikeuksia ja tämän oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan, ja siten se vaikutti päätöksen 2010/413, täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010, päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 lainmukaisuuteen siltä osin kuin nämä toimet koskivat Bank Mellatia.

Neuvoston suorittamaa tutkintaa rasittavat virheellisyydet

– Valituksenalainen tuomio

- 83 Perusteluvollisuuden laiminlyöntiä sekä puolustautumisoikeuksien ja oikeuden saada tehokasta oikeussuojaa loukkaamista koskevan perusteen osalta unionin yleinen tuomioistuin tiivistää Bank Mellatin väitteen seuraavasti:

”97 [Bank Mellat] väittää, ettei neuvosto ole todella tutkinut esillä olevan asian olosuhteita, vaan se on tyytynyt hyväksymään jäsenvaltioiden tekemät ehdotukset. Tämä virheellisyys rasittaa sekä [Bank Mellatia] koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista edeltänyttä alustavaa tutkintaa että samaisten toimenpiteiden säännöllistä uudelleentutkintaa.”

- 84 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut seuraavaa:

”101 Esillä olevassa asiassa on todettava yhtäältä, ettei asiakirja-aineistoon sisälly mitään tekijää, joka viittaisi siihen, että neuvosto on varmistunut niiden [Bank Mellatia] koskevien seikkojen merkityksellisyydestä ja paikkansapitävyydestä, jotka sille esitettiin ennen päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 antamista. Mainituissa toimissa oleva virheellinen maininta, jonka mukaan [Bank Mellat] oli valtion omistama pankki ja jonka paikkansapitämättömyyttä neuvosto ei ole kiistänyt, on paremminkin omiaan osoittamaan, ettei mitään edellä mainitunlaisia varmistuksia ollut tehty.

102 Toisaalta on huomattava, että edellä olevista 90–92 kohdasta ilmenee, että myöhempiä riidanalaisia toimia antaessaan neuvosto oli tutkinut asian olosuhteet [Bank Mellatin] esittämien huomautusten valossa, koska se poisti maininnan siitä, että [Bank Mellat] oli valtion omistama pankki, ja koska se otti kantaa [Bank Mellatin] väitteisiin, jotka koskivat rahoituspalvelujen tarjoamista ydinaseiden levittämiseen osallistuville yhteisöille.

--

104 Tässä tilanteessa [Bank Mellatin] väitteet, jotka koskevat virheellisyyksiä neuvoston tutkinnassa, on hyväksyttävä siltä osin kuin kyse on päätöksestä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksesta N:o 668/2010, ja ne on hylättävä muilta osin.”

- 85 Unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa, ettei neuvosto ole päätöstä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetusta N:o 668/2010 antaessaan noudattanut velvollisuutta tutkia sille esitettyjen, Bank Mellatia koskevien tietojen ja todisteiden merkityksellisyyttä ja paikkansapitävyyttä, ja näin ollen mainitut toimet ovat lainvastaisia.

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 86 Neuvosto katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen edellyttäessään valituksenalaisen tuomion 100 ja 101 kohdassa, että asiakirja-aineistoon on sisällyttävä viitteitä siitä, että neuvosto on tarkistanut sille esitetyt seikat. Se väittää, ettei ole mahdollista määrittää seikkoja, jotka on esitettävä sen osoittamiseksi, että neuvoston jäsenet ovat suorittaneet tämän tarkistamisen, ja että tietyt seikat ovat peräisin luottamuksellisista lähteistä, joihin kaikilla neuvoston jäsenillä ei ole pääsyä.

- 87 Bank Mellat väittää, että oikeudellista periaatetta, jonka mukaan neuvoston on arvioitava sille esitettyjen tietojen ja näytön merkityksellisyys ja paikkansapitävyys, ei ole riitautettu. Se katsoo, että unionin yleisellä tuomioistuimella oli oikeus vedota kaiken sitä koskevan näytön puuttumiseen, että neuvosto olisi suorittanut asianmukaisen tarkistuksen, sen päätelmänsä tukemiseksi, ettei se ollut

tehnyt tätä. Se toteaa lisäksi, että neuvosto myöntää, ettei se ole tarkistanut sille esitettyihin ehdotuksiin sisältyneitä väitteitä, jotka koskivat Bank Mellatin nimeämistä yhteisöksi, johon kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä, juuri siksi, ettei se voinut tutustua väitteiden taustalla olevaan näyttöön, jota pidetään luottamuksellisena.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 88 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että Bank Mellat on merkitty rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon päätöksellä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksella N:o 668/2010 ainoastaan jäsenvaltioiden esittämien merkitsemisehdotusten perusteella. Unionin yleinen tuomioistuin ei kuitenkaan osoita, miltä osin tämä seikka voi olla jokin SEUT 263 artiklassa tarkoitetuista kumoamissyistä.
- 89 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 95 kohdassa, ei näytä siltä, että neuvostolle ennen päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 antamista esitettyjen Bank Mellatia koskevien seikkojen merkityksellisyyden ja paikkansapitävyyden tarkistaminen voisi olla näiden toimien antamista koskeva olennainen menettelymääräys, jonka noudattamatta jättäminen voisi aiheuttaa niiden lainvastaisuuden. Unionin yleinen tuomioistuin ei ole osoittanut, että tällaisesta menettelymääräyksestä olisi määrätty EUT-sopimuksessa tai johdetun oikeuden toimesta.
- 90 Unionin yleinen tuomioistuin ei myöskään ole todennut, miltä osin tämä seikka voisi johtaa perusteluvollisuuden laiminlyöntiin, Bank Mellatin puolustautumisoikeuksien loukkaamiseen tai sen tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamiseen, joihin Bank Mellat on vedonnut ensimmäisellä kanneperusteellaan, tai minkään muun oikeussäännön rikkomiseen.
- 91 Koska unionin yleinen tuomioistuin ei ole osoittanut mitään SEUT 263 artiklassa tarkoitetuista kumoamissyistä, jotka vaikuttavat päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 pätevyteen sen vuoksi, ettei Bank Mellatia koskevien seikkojen merkityksellisyyttä ja paikkansapitävyyttä ole tarkistettu, on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 100 ja 101 kohdassa, että antaessaan ensimmäisen toimen, jolla päätetään ydinaseiden levittämiseen väitetysti osallistuviin yhteisöihin kohdistetuista rajoittavista toimenpiteistä, neuvoston on tutkittava niiden tietojen ja todisteiden merkityksellisyys ja paikkansapitävyys, joita jäsenvaltio tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja sille esittävät. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt saman oikeudellisen virheen päätellessään valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa, ettei neuvosto ole päätöstä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetusta N:o 668/2010 antaessaan noudattanut velvollisuutta tutkia sille esitettyjen, Bank Mellatia koskevien tietojen ja todisteiden merkityksellisyyttä ja paikkansapitävyyttä ja että näin ollen mainitut toimet ovat lainvastaisia.

Ilmeinen arviointivirhe

– Valituksenalainen tuomio

- 92 Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 112 kohdassa katsonut, että kun otetaan huomioon neuvoston Bank Mellatin suhteen esittämien toisen, kolmannen, kuudennen ja seitsemännen perusteen puutteelliset perustelut, sen oli rajoituttava tarkistamaan esitettyjen ensimmäisen, neljännen ja viidennen perusteen hyväksyttävyyttä.
- 93 Se on todennut mainitun tuomion 113 kohdassa, että ensimmäinen peruste, jonka mukaan Bank Mellat on valtion omistama pankki, perustuu virheelliseen tosiseikkaan koskevaan olettamiseen, eikä sillä voida oikeuttaa päätöksellä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksella N:o 668/2010 Bank Mellatiin kohdistettuja rajoittavia toimenpiteitä.

- 94 Neljännestä kanneperusteesta, joka koskee Bank Mellatin tytäryhtiötä FEE:tä, unionin yleinen tuomioistuin on katsonut saman tuomion 117 kohdassa, että yhtäältä se pohjautuu pelkille väitteille eikä se toisaalta ole Bank Mellatia suoraan koskeviin perusteisiin nähden itsenäinen peruste.
- 95 Viidennen kanneperusteen osalta unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 118 kohdassa, että neuvosto ei ole esittänyt mitään näyttöä tai tietoja, joilla osoitettaisiin, että Bank Mellat oli suorittanut palveluja AEOI:lle. Noville suoritetuista palveluista unionin yleinen tuomioistuin on todennut mainitun tuomion 128 kohdassa, että oli otettava huomioon Bank Mellatin väitteet siitä, ettei se ollut tietoinen siitä, että Novin oli mukana ydinaseiden levittämisessä, ennen kuin turvallisuusneuvosto kohdisti siihen rajoittavia toimenpiteitä.
- 96 Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 131 kohdassa, että Bank Mellat on osoittanut toimineensa viivytyksettä lopettaakseen rahoituspalvelujen tarjoamisen Novinille sen jälkeen, kun se on saanut tiedon tämän osallistumisesta ydinaseiden levittämiseen. Mainitun tuomion 137 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on todennut, ettei palveluilla, joita Bank Mellat tarjosi Novinille ennen viimeksi mainittua koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista, eikä myöskään tavalla, jonka mukaisesti Bank Mellat päätti liikesuhteensa Novinin kanssa, tuettu ydinaseiden levittämistä päätöksessä 2010/413 ja asetuksissa N:o 423/2007, 961/2010 ja 267/2012 tarkoitetulla tavalla.
- 97 Näiden seikkojen perusteella unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt valituksenalaisen tuomion 139 kohdassa, että koska ensimmäisellä, neljännellä tai viidennellä perusteella, joihin neuvosto Bank Mellatia vastaan vetosi, ei voida oikeuttaa rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista Bank Mellatiin, toinen kanneperuste on hyväksyttävä.

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 98 Neljännestä perusteesta, joka koskee sitä, että turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1929 (2010) koskee Bank Mellatin omistuksessa kokonaan olevaa FEE:tä, neuvosto muistuttaa, että tätä FEE:n nimeämistä yhteisöksi, joka on rajoittavien toimenpiteiden kohteena, on perusteltu muun muassa sillä, että ”seitsemän viimeisen vuoden aikana Bank Mellat on mahdollistanut ydinase-, ohjus- ja puolustusohjelmiin osallistuneiden iranilaisten yhteisöjen suorittavan useiden satojen miljoonien dollarien varojensiirtoja”. Neuvoston mukaan unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 117 kohdassa virheellisesti, että kyseinen peruste pohjautui pelkille väitteille eikä ollut Bank Mellatia suoraan koskeviin perusteisiin nähden itsenäinen peruste. Neuvosto muistuttaa siitä erityisestä merkityksestä, joka liittyy turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan VII luvun perusteella, sekä perussopimusten määräyksistä.
- 99 Neuvosto väittää, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole asianmukaisesti ottanut huomioon toimintojen salaista luonnetta; näyttö on peräisin luottamuksellisista lähteistä eikä sitä voida antaa tiedoksi kaikissa tapauksissa. Se korostaa myös jäsenvaltioiden ja toimielinten keskinäistä luottamusta ja lojaalin yhteistyön periaatetta. Neuvosto väittää lisäksi, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ei ole olemassa ehdotonta oikeutta näytön paljastamiseen. Jos tällaista periaatetta sovelletaan rikosoikeudellisissa asioissa syytteisiin, sitä on sovellettava sitäkin suuremmalla syyllä mainittuihin rajoittaviin toimenpiteisiin, jotka ovat turvaamistoimenpiteitä.
- 100 Tämä väite pätee myös AEOI:lle tarjottuihin pankkipalveluihin.
- 101 Siitä Bank Mellatin tunnustuksesta, jonka mukaan se on tarjonnut pankkipalveluja turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1747(2007) nimetyille Novinille, neuvosto katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen korvatessaan omalla arvioinnillaan neuvoston arvioinnin katsoen, että se, että Bank Mellat on menneisyydessä tarjonnut pankkipalveluja Novinille, ei oikeuta riidanalaisia toimia, koska Bank Mellat on asteittain rajoittanut suhteitaan Noviniin ja lopuksi

lopettanut ne kokonaan saatuaan tietää, että turvallisuusneuvosto oli nimennyt Novinin. Neuvoston mukaan pankkipalvelujen tarjoaminen ennen Novinin nimeämistä eli aikana, jolloin oli ilmennyt sen osallistuneen iranilaisiin toimintoihin, joilla voidaan edistää ydinaseiden levittämistä, osoittaa, että Bank Mellat voi tarjota näitä palveluja tulevaisuudessa muille yhteisöille, joilla on samoja toimintoja. Neuvosto on siten perustellusti jäädyttänyt Bank Mellatin varat turvaamistoimenpiteenä. Se, onko Bank Mellat tietoinen vai ei näiden yhteisöjen osallistumisesta kyseisiin toimintoihin, tai se, käytetäänkö pankkipalveluja mainittuihin toimintoihin vai ei, ei ole tältä osin ratkaiseva tekijä.

- 102 Neuvosto lisää, että unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut äärimmäisen suppeasti päätöksessä 2010/413, asetuksessa N:o 961/2010 ja asetuksessa N:o 267/2012 tarkoitettua ydinaseiden levittämistä edistävän ydinenergia-alan toiminnan tukemisen käsitettä ja näin tehdessään korvannut omalla arvioinnillaan neuvoston arvioinnin niistä tosiseikoista, jotka oikeuttavat varojen jäädyttämisen turvaamistoimenpiteenä, ja siten se on toiminut oman oikeuskäytäntönsä vastaisesti (tuomio *People's Mojahedin Organization of Iran v. neuvosto*, T-256/07, EU:T:2008:461, 138 kohta).
- 103 Komissio toteaa, että Bank Mellatin toiminnot on nähtävä laajemmasta näkökulmasta eikä niitä voida tutkia yksittäisinä liiketoimina asiayhteyden ulkopuolella. Se muistuttaa, että turvallisuusneuvoston tarkoituksena oli Bank Mellatin luetteloon merkitseminen. Se korostaa tältä osin turvallisuusneuvoston päätöslauselmien merkitystä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaisesti.
- 104 Komissio muistuttaa myös, että rajoittavat toimenpiteet ovat kiinteä osa siitä vastauksesta, jolla reagoidaan Iranin ilman IAEA:n kanssa tekemää yhteistyötä toteuttamaan ydinohjelmaan. Pankkien merkitseminen luetteloon selittyy Iranin tarpeella käyttää pankkipalveluja uraanin, teknologian ja muiden aineiden tuontiin. Komission mukaan Bank Mellatin kaltaisen pankin sulkeminen niiden pääasiallisten rahoitusmarkkinoiden ulkopuolelle, joilla tämäntyyppisiä liiketoimia suoritetaan, liittyy rationaalisesti kansainvälisen yhteisön tavoitteeseen estää ydinaseiden kehittäminen ja leviäminen. Se, että Bank Mellat tarjosi pankkipalveluja Novinille ennen kuin turvallisuusneuvosto nimesi tämän, on selvä viite siitä, että Bank Mellat pystyy tarjoamaan tämäntyyppisiä palveluja.
- 105 Komission mukaan neuvoston ei täydy katsoa olevan velvollinen osoittamaan, että erityisesti kyseessä olleet palvelut tai liiketoimet liittyivät ”suoraan” ydinaseiden levittämiseen, kuten unionin yleinen tuomioistuin väittää valituksenalaisen tuomion 135 ja 137 kohdassa. Tasapaino, joka on löydettävä luetteloihin merkittyjen henkilöiden perusoikeuksien suojaamisen ja unionilla turvallisuusalalla olevien ilmeisten etujen suojaamisen tarpeen välillä, edellyttää, että neuvostolla on tietty harkintavalta sen määrittämiseksi, auttaako yhteisö rahoituspalvelujen tarjoamistoiminnallaan rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon merkittyjä yhteisöjä osallistumaan ydinaseiden levittämiskaavan aiheuttaviin toimintoihin, vaikkeivät kyseessä olevat liiketoimet itsessään olisikaan olleet niin suoria kuin unionin yleinen tuomioistuin näyttää toivoneen. Komissio väittää, että tuomioistuimen suorittaman valvonnan on rajoitettava sen tarkistamiseen, onko neuvosto tehnyt ilmeisen arviointivirheen tai käyttänyt väärin toimivaltaansa. Komission mukaan ei voida väittää, että neuvosto olisi käyttänyt väärin toimivaltaansa merkitessään luetteloihin pankin, joka on osittain Iranin valtion omistuksessa ja jonka osalta myös turvallisuusneuvosto on ilmaissut huolensa.
- 106 Yhdistynyt kuningaskunta tukee neuvostoa ja komissiota niiden analyysissä, joka koskee pankkipalvelujen tarjoamista Novinille.
- 107 Bank Mellat kiistää neuvoston, komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan väitteet.
- Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta
- 108 Neuvoston väitteet koskevat yksinomaan unionin yleisen tuomioistuimen arviointia neljännen ja viidennen perusteen paikkansapitävyydestä.

- 109 Bank Mellatin mainittuihin luetteluihin merkitsemisen oikeuttamiseksi hyväksytyjen seikkojen ja tämän merkitsemisen perustelujen paikkansapitävyyden tueksi esitetyn näytön osalta on muistutettava, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tuomioistuINVALVONNAN tehokkuus edellyttää muun muassa, että unionin tuomioistuimet varmistuvat siitä, että päätös, joka koskee kyseistä henkilöä tai yhteisöä erikseen, perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen päätöksen taustalla olevassa perusteiden tiivistelmässä, jottei tuomioistuINVALVONTA rajoittuisi esitettyjen perusteiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, näyttöä (ks. vastaavasti tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 kohta; tuomio neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 64 kohta; tuomio neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 73 kohta; tuomio Anbouba v. neuvosto, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 45 kohta; tuomio Anbouba v. neuvosto, C-630/13 P, EU:C:2015:247, 46 kohta ja tuomio Ipatau v. neuvosto, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 42 kohta).
- 110 Tätä varten unionin tuomioistuinten tehtävänä on toteuttaa tällainen tutkinta pyytämällä tarvittaessa unionin toimivaltaista viranomaista toimittamaan tutkinnan kannalta merkityksellisiä tietoja tai todisteita siitä riippumatta, ovatko ne luottamuksellisia (ks. tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 120 kohta ja tuomio neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 65 kohta).
- 111 Jos unionin toimivaltaisen viranomaisen on mahdotonta täyttää unionin tuomioistuinten pyyntöä, viimeksi mainittujen asiana on silloin tukeutua pelkkiin niille ilmoitettuihin seikkoihin (ks. tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 123 kohta ja tuomio neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 68 kohta).
- 112 Mitä tulee neljänteen perusteeseen, joka koskee sitä, että päätöslauselma 1929 (2010) koskee Bank Mellatin omistuksessa kokonaan olevaa tytäryhtiö FEE:tä, unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 117 kohdassa, että se pohjautuu pelkkiin väitteisiin. Neuvosto ei ole esittänyt mitään seikkaa, jonka avulla unionin yleinen tuomioistuin olisi voinut varmistaa tämän perusteen paikkansapitävyyden. Tällaisessa tilanteessa unionin tuomioistuinten, joiden tehtävänä on tutkia, ovatko luetteloön merkitsemisperusteet perusteltuja tosiseikkojen kannalta, ottamalla huomioon asianomaisen henkilön mahdollisesti esittämät huomautukset ja hänen syyttömyyttään tukevat seikat sekä unionin toimivaltaisen viranomaisen näihin huomautuksiin antaman vastauksen, on mahdoton todeta, että kyseiset perusteet ovat perusteltuja, joten nämä perusteet eivät voi olla perustana riidanalaiselle luetteloön merkitsemistä koskevalle päätökselle (ks. tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137 kohta).
- 113 Siltä osin kuin neuvosto arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on todennut valituksenalaisen tuomion 117 kohdassa, ettei neljäs peruste ollut muihin perusteisiin nähden itsenäinen peruste, on todettava, että tätä väitettä ei ole mitenkään tuettu.
- 114 Se, että Bank Mellatin varojen jäädyttämistä perustellaan FEE:n varojen jäädyttämisellä, kun viimeksi mainittu on nimetty Yhdistyneiden kansakuntien päätöslauselmassa Bank Mellatin toiminnan vuoksi, on kehäpäätelmä, eikä Bank Mellatin varojen jäädyttämistä voida perustella FEE:n nimeämisellä kyseisessä päätöslauselmassa. Toisin kuin neuvosto väittää, pelkkä Bank Mellatin mainitseminen mainitussa päätöslauselmassa, jonka mukaan viimeksi mainittu ”on mahdollistanut ydinase-, ohjus- ja puolustusohjelmiin osallistuneiden iranilaisten yhteisöjen suorittavan useiden satojen miljoonien dollarien varojensiirtoja”, ei tämän tuomion 109 ja 112 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti voi olla riittävä perustelu sille, että unioni nimeää sen.

- 115 Neuvosto väittää valituksessaan, että näyttö Bank Mellatin tuesta Iranin ydinalan toiminnalle on peräisin luottamuksellisista lähteistä, joiden paljastaminen mahdollistaisi tiedot antaneiden henkilöiden tunnistamisen, mikä vaarantaisi näiden henkilöiden elämän ja turvallisuuden. Lisäksi näyttö on voitu toimittaa kolmansien maiden kautta, jotka kieltäytyvät sen paljastamisesta. Tällaisessa tapauksessa on kunnioitettava luottamuksellisuutta kansainvälisen yhteistyön vaarantumisen uhalla.
- 116 Näytön luottamuksellisuudesta on todettava, että tähän argumenttiin on vedottu ensimmäisen kerran muutoksenhakuvaiheessa. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta unionin tuomioistuimessa perusteita ja perusteluja, joihin hän ei ole unionin yleisessä tuomioistuimessa vedonnut, asianosaisella olisi oikeus laajentaa unionin tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, riita-asiaa unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitelyyn asiaan nähden. Unionin tuomioistuin on siten valitusasioissa toimivaltainen tutkimaan ainoastaan oikeudellisen ratkaisun, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista ja perusteluista (tuomio Ruotsi ym. v. API ja komissio, C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EU:C:2010:541, 126 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 117 Näin ollen näytön luottamuksellisuutta koskeva väite on jätettävä tutkimatta.
- 118 Näiden seikkojen perusteella unionin yleinen tuomioistuin on oikeudellista virhettä tekemättä päätellyt valituksenalaisen tuomion 117 kohdassa, ettei neljäs peruste voi oikeuttaa Bank Mellatiin kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista.
- 119 Viidennestä perusteesta, siltä osin kuin se koskee AEOI:lle tarjottuja rahoituspalveluja, unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 118 kohdassa, ettei neuvosto ole esittänyt mitään näyttöä tai tietoja, joilla osoitettaisiin, että tällaisia palveluja on suoritettu. Tältä osin neuvosto on kuitenkin myös vedonnut valituksessaan toimintojen salaiseen luonteeseen, joka estää luottamuksellisista lähteistä peräisin olevan näytön esittämisen, jäsenvaltioiden ja toimielinten väliseen molemminpuoliseen luottamukseen ja lojaalin yhteistyön periaatteeseen sekä siihen, ettei ole olemassa absoluuttista oikeutta näytön paljastamiseen.
- 120 Koska tähän argumenttiin on vedottu ensimmäisen kerran muutoksenhakuvaiheessa, se on tämän tuomion 116 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti jätettävä tutkimatta.
- 121 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on todistustaakkaa ja todistelua koskevaa oikeudellista virhettä tekemättä päätellyt valituksenalaisen tuomion 118 kohdassa, että AEOI:ta koskevilla väitteillä ei voida oikeuttaa rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista Bank Mellatiin.
- 122 Novinille tarjottuja rahoituspalveluja koskevasta viidennestä perusteesta unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt useampia toteamuksia ja tosiseikkoja koskevia arviointeja, joita unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole valvoa. Siten valituksenalaisen tuomion 126 kohdassa se on todennut, että Bank Mellatin Novinille tarjoamat palvelut suoritettiin Iranin alueella. Se on todennut 128 kohdassa, että on otettava huomioon Bank Mellatin esittämät väitteet siitä, ettei se tiennyt, että Novin osallistui ydinaseiden levittämiseen, ennen turvallisuusneuvoston siihen kohdistamien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista, koska neuvosto ei ollut esittänyt tästä täsmällisiä ja konkreettisia todisteita tai tietoja. Mainitun tuomion 129 kohdassa se on kuvaillut tapaa, jolla Bank Mellat sulki Novinin tilit tätä yhteisöä koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen. Tutkittuaan asiassa sovellettavaa säännöstöä unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 134 ja 135 kohdassa, että Bank Mellatin Novinin hyväksi toteuttamat rahoitusliiketoimet olivat sallittuja ja etteivät neuvosto ja komissio edes ole väittäneet, että kyseessä olevat maksut liittyivät ydinaseiden levittämiseen.

- 123 Edellä todettujen seikkojen perusteella unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt valituksenalaisen tuomion 137 kohdassa, ettei palveluilla, joita Bank Mellat tarjosi Novinille ennen viimeksi mainittua koskevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista, eikä myöskään tavalla, jonka mukaisesti Bank Mellat päätti liikesuhteensa Novinin kanssa, tuettu ydinaseiden levittämistä päätöksessä 2010/413 sekä asetuksissa N:o 423/2007, 961/2010 ja 267/2012 tarkoitetulla tavalla.
- 124 Neuvosto, komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat riitauttaneet tämän päätelmän sillä perusteella, että sillä ei ollut väliä, oliko Bank Mellat tietoinen vai ei Novinin osallistumisesta ydinaseiden levittämiseen, mutta ne eivät kuitenkaan ole kiistäneet unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksia ja tosiseikkoja koskevia arviointeja. Komissio väittää erityisesti, että kansainväliseen kauppaan liittyviä rahoituspalveluja tarjoavien pankkien merkitseminen rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon liittyy kansainvälisen yhteisön tavoitteeseen estää ydinaseiden kehittäminen ja levittäminen.
- 125 Riidanalaisilla toimilla on kuitenkin tarkoitus toteuttaa toimenpiteitä Bank Mellatin varojen jäädyttämiseksi siitä syystä, että se on menettelyllään tukenut Iranin ydinalan toimintoja, jotka aiheuttavat ydinaseiden levittämiskaavan. Kun otetaan huomioon, että huolimatta siitä, että Bank Mellat on kiistänyt viidennen perusteen paikkansapitävyyden, neuvosto ei ole esittänyt mitään näyttöä tai täsmällistä tietoa, jonka avulla voitaisiin todeta, että Bank Mellatin Novinille tarjoamat palvelut merkitsivät tällaista tukemista, unionin yleinen tuomioistuin on oikeudellista virhettä tekemättä päätellyt valituksenalaisen tuomion 138 kohdassa, että mainitun tuomion 137 kohdassa tarkoitetuilla olosuhteilla ei voida oikeuttaa rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista Bank Mellatiin.
- 126 Tästä seuraa, että neuvoston väitteet, jotka koskevat unionin yleisen tuomioistuimen arviointia neljännen ja viidennen perusteen paikkansapitävyydestä, on hylättävä.

Valituksen tutkimisesta tehtävät päätelmät

- 127 Valituksen tutkimisesta ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, joka koskee sen valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa tekemää päätelmää siitä, ettei neuvosto ole päätöstä 2010/413 ja täytäntöönpanoasetusta N:o 668/2010 antaessaan noudattanut velvollisuutta tutkia sille esitettyjen, Bank Mellatia koskevien tietojen ja näytön merkityksellisyyttä ja paikkansapitävyyttä. On kuitenkin varmistettava, voidaanko kyseisen tuomion tuomiolauselma pysyttää mainitun tuomion niiden perustelujen perusteella, joihin ei liity oikeudellista virhettä.
- 128 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin on kumonnut riidanalaiset toimet useamman yhdistetyn perusteen perusteella.
- 129 Vaikka unionin yleinen tuomioistuin on todennut virheellisesti valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa, että neuvoston päätökseen liittyvä virhe oikeutti päätöksen 2010/413 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 kumoamisen Bank Mellatia koskevin osin, se on kuitenkin valituksenalaisen tuomion 105 ja 107 kohdassa kumonnut nämä samat toimet muiden virheiden perusteella ilman, että unionin tuomioistuin olisi todennut tätä koskevan oikeudellisen virheen. Tästä seuraa, että valituksenalaisen tuomion 106 kohdassa todettu virhe ei vaikuta tämän tuomion tuomiolauselmaan.
- 130 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 131 Työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

- 132 Saman työjärjestyksen 138 artiklan, jota sovelletaan sen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 133 Koska Bank Mellat on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista ja neuvosto on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Bank Mellatille kummassakin oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.
- 134 Mainitun työjärjestyksen 140 artiklan, jota myös sovelletaan valituksen käsittelyyn saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, 1 kohdan mukaan asiassa väliintulijoina olleet jäsenvaltiot ja toimielimet vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 135 Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan kummassakin oikeusasteessa.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Valitus hylätään.**
- 2) **Euroopan unionin neuvosto vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se korvaa Bank Mellatille kummassakin oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan kummassakin oikeusasteessa.**

Allekirjoitukset